

ЄВРОКОМІСІЯ ТА ЛОБІСТСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ В ЄС

Сокур С. П.

Здобувач кафедри міжнародних організацій і дипломатичної служби Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Науковий керівник: професор Матвієнко В. М.

Анотація. *Стаття висвітлює засади функціонування Європейської Комісії та засади здійснення лобістської діяльності щодо Комісії. Наводяться практичні рекомендації щодо лобіювання з огляду на особливості функції Єврокомісії, приймаючи до уваги фрагментованість Єврокомісії та взаємодію із іншими інституціями ЄС.*

Взаємодії Єврокомісії із лобістськими групами підлягає регулюванню на наднаціональному рівні. Загалом, Європейський Союз намагається постійно заохочувати суспільство до участі в процесах прийняття рішень та імплементації її рішень на національному рівні.

Для Європейської Комісії є притаманним функціоналізм та побудова за секторальною ознакою. Сам процес прийняття рішень складається із певної кількості фаз, включно із фазою ініціації, яка складається з підготовки первинної документації, координації між структурними підрозділами Єврокомісії, погодженням та затвердженням. Ця фаза є найбільш привабливою для суб'єктів лобістської діяльності, адже вплинути на цьому етапі легше ніж на наступних. Найважчим завданням вважається здійснення впливу, коли питання розглядається вищим керівництвом Єврокомісії. Зрештою, найбільш якісним лобіюванням Європейської Комісії є превентивне лобіювання, яке має бути завчасним та добре аргументованим.

Ключові слова: *лобіювання, Європейський Союз, Європейська Комісія, суб'єкти лобістської діяльності, фрагментованість, співробітництво, Генеральні Директорати, Комітети.*

Постановка проблеми. Сучасна політична система Європейського Союзу сприяє інтенсифікації діалогу між повноважними інститутами та європейським суспільством. Надзвичайно важливе місце у цьому діалозі займає лобістська діяльність, яка покликана артикулювати інтереси зацікавлених груп та шляхом впливу на Європейську Комісію задовольняти інтереси зацікавлених осіб. За такої ситуації існує необхідність в аналізі особливостей функціонування Європейської Комісії та дослідженні шляхів здійснення впливу на неї суб'єктами лобістської діяльності в ЄС.

Мета статті – проаналізувати засади функціонування Європейської Комісії та шляхи здійснення лобістської діяльності щодо неї.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Здійснення лобістської діяльності в ЄС щодо Європейської Комісії з'явилося у 90-і роки в результаті передачі регуляторних функцій від країн-членів ЄС до Єврокомісії. Одночасно з цим відбулося збільшення функціональної підтримки суб'єктами лобістської діяльності, тому саме в цей час виникають перші дослідження по темі. Такі дослідники як Д. Коен [1], Ч. Грінвуд [2], Р. Айзінг [3], Р. ван Шенделен [4] здійснили доволі успішну спробу встановити місце лобістської діяльності в функціонуванні Європейської Комісії. З часом, їх роботи оновлювалися відповідно до інституційних змін, але дослідженням функціонування Європейської Комісії та ви-

значенням місця лобістської діяльності відповідно до Лісабонської угоди займалася невелика кількість дослідників.

Основні результати дослідження. Виходячи з того, що лобістська діяльність щодо Європейської Комісії постійно зазнає змін, спричинених розвитком інституційної системи, актуальним постає питання здійснення лобістської діяльності щодо Єврокомісії відповідно до сьогоденного стану.

В самому центрі Брюсселя, на території, що була викуплена у черниці ордена Св. Августина, у другій половині минулого століття було збудовано один з найбільш оригінальних проектів свого часу, що зрештою став домівкою однієї з найбільш впливових інституцій сьогоденного ЄС – Європейської Комісії.

Єврокомісія є незалежним від національних урядів органом, який представляє і захищає інтереси Європейського Союзу у цілому. Так як з самого початку Єврокомісія створювалася з метою просування інтересів Спільнот, то з самого початку існування було створено спеціальний механізм формування її складу, який згодом змінився за своїми процедурними особливостями, але закладений з самого початку принцип залишився незмінним. Цей принцип полягає у наднаціональності та представленні не окремих інтересів країн-членів, а всіх країн Європейського Союзу загалом.

До складу Єврокомісії входять члени Комісії, Генеральні Директорати, апарат (забезпечує функціонування Комісії) та помічники різного рівня разом із експертами.

Членами комісії є 28 чиновників, що є громадянами держав-членів. Від однієї країни може бути призначено не більше 2 громадян на строк п'яти років з правом перепризначення на новий термін [5]. Голова Комісії призначається на посаду Європейською Радою та затверджується Європейським Парламентом. Багато в чому на обрання голови залежить від розстановки сил у Європарламенті. Голова визначає напрями роботи всіх комісарів, регулює організацію роботи Єврокомісії, призначає віце-голів ЄК та може робити подання щодо відсторонення комісарів від роботи.

Затвердження комісарів ЄС відбувається за погодження з головою Комісії – Європейською радою. Зрештою, відбувається схвалення призначення членів Комісії шляхом голосування кваліфікованою більшістю в Європарламенті.

Комісари ЄС є компетентними особами, що виконують свої обов'язки незалежно від будь-якого уряду, будь-якого державного органу або недержавної організації. Будь-яка інша діяльність під час виконання обов'язків Комісара ЄС є неприпустимою, включаючи лобістську діяльність. У випадку наявності в діях Комісара натяку на лобістську діяльність Європейська Рада або Єврокомісія мають змогу звернутися до Суду ЄС з поданням про звільнення та позбавлення будь-яких привілеїв після закінчення перебування на посаді [6]. В ЄС також існує механізм колективною відставки Комісарів, який був використаний лише одного разу у 1999 році. Тоді Єврокомісари були звинувачені у здійсненні лобістської діяльності на користь третіх осіб та інших правопорушеннях включно із отриманням хабарів [7]. Механізм висловлення колективної недовіри є наступним: подається клопотання про недовіру до Європарламенту, а Європарламент більшістю у дві третини голосує за рішення [8].

В теорії всі комісари є незалежними при виконанні своїх обов'язків, але на практиці ситуація є інакшою. Уряди країн-членів завжди мають свої інтереси та мають можливість здійснювати лобістську діяльність в ЄС шляхом просування своїх представників до складу Комісії, адже відбір майбутніх високопосадовців знаходиться саме у їх віданні. Така ситуація є справедливою для всіх країн не тільки при призначенні, але й при переобранні. Доказом існування гострої конкуренції між країнами є приклади відмови у призначенні

певних членів Комісії. Суперництво існує й при призначенні середньої ланки апарату Комісії, яка часто в першу чергу сприяє своїй державі, а вже у другу інтересам всього ЄС [9].

В Європейській Комісії існує посада Високого представника, яка вирізняється з поміж інших, адже призначається та звільняється ця особа за поданням Європейською радою та за наявності погодження із Єврокомісією. Повноваження Високого представника поширюються на Комісію та Європейську раду в частині зовнішніх зносин [10].

Компетенція та відповідальність Європейської Комісії є предметом регулювання міжнародних договорів та вторинного законодавства ЄС. Єврокомісія має три основні ролі в межах функціонування ЄС:

- 1) законодавчу роль Комісії;
- 2) виконавчу роль Комісії;
- 3) підтримка існуючої та діючої системи ЄС [11, с. 21].

Відповідно до ст. 211 Римського договору Єврокомісія грає центральну роль у законодавчому процесі та має формальне право законодавчої ініціативи і є відповідальною за внесення пропозицій щодо зміни законодавства. На відміну від парламентів на національному рівні, що мають право законодавчої ініціативи, Європарламент є залежним від Комісії у цьому питанні. Підготовка пропозицій є першим кроком на шляху зміни законодавства та потребує ґрунтовної інформаційної та технічної підтримки, що нерідко приходиться із зовнішньої середовища Єврокомісії, адже її адміністративний склад є порівняно малим та не чисельним.

Інституції ЄС діють за допомогою обов'язкових та необов'язкових правил ЄС. Намагання суб'єктів лобістської діяльності здійснювати вплив на законодавчий процес ЄС спостерігається вже на початкових фазах встановлення порядку розгляду тих чи інших питань, так як за загальним переконанням їх внесення на початкових етапах є набагато легшим ніж на завершальних етапах.

Комісія має широкі виконавчі повноваження та є відповідальною за фінансову сферу ЄС, що включає в себе, але не обмежується: загальний збір доходів ЄС; цільове використання коштів відповідно до затвердженого Радою та Європарламентом бюджету ЄС. Одними з найбільших статей видатків в ЄС є спільна сільськогосподарська політика та регіональна політика. Іншими вагомими статтями бюджетних витрат ЄС є науково-дослідницька сфера, програми з розвитку інфраструктури, розвитку конкурентоспроможності підприємництва ЄС та соціальної інтеграції [12].

Комісія наглядає за виконанням існуючої правової системи ЄС та за виконанням прав та обов'язків, відповідно до діючих договорів. Відомо, що за імплементацію рішень в ЄС, прийнятих на наднаціональному рівні, відповідальними є держави-члени. Комісія має повноваження щодо нагляду за коректною імплементацією у законодавства держав директив та на право звернення до Суду ЄС у разі їх недотримання. Подібні порушення є не випадковою справою у питаннях оподаткування, сільськогосподарських питаннях, захисту навколишнього середовища, захисту споживачів, промислових питаннях. Зрештою, якщо певні особи, організації чи компанії вважають, що їх інтересам завдається необґрунтована шкода, усі вони мають право звернутися до Єврокомісії зі своїми проблемними питаннями. Подібні звернення можуть в майбутньому призвести до звернення ЄС до Суду ЄС [13].

Ієрархія Комісії є важливою на всіх рівнях. Її голова є відповідальним за всі внутрішні та зовнішні операції. Прикладами цих операцій можуть слугувати виконання щорічних програм та цільове використання бюджетних коштів, встановлення порядку роботи Комісарів.

Кількість персоналу з моменту створення Комісії значно зросла приблизно з 300 співробітників і сягає сьогодні 32 666 [14], а якщо врахувати працівників різних агенцій або експертних організацій при Єврокомісії, то згадану цифру можна збільшити ще на 10 000 співробітників.

Важливою рисою Комісії є її мультинаціональна та мультикультурна складова. Найбільш представленою країною, якщо брати весь склад та персонал є Бельгія. За нею йдуть Франція та Італія. Мультинаціональна та мультикультурна складова простежується на всіх рівнях та включає в себе мовне різноманіття, цінності та сталі норми. За таких умов навіть робоча мова в Комісії не є єдиною, адже поряд з англійською мовою може використовуватися як французька, так і німецька.

Комітологія є невід'ємною частиною прийняття рішень ЄК, створена з метою обмеження та контролю за ЄК. Комісія проводить консультації для більш детального аналізу того чи іншого питання із понад 250-ма комітетами та понад 450 включно із підкомітетами, які загалом складаються із державних службовців з країн-членів. Існують три основні види комітетів: адміністративні, регулятивні та консультативні. Консультативні мають можливість лише порадити Комісії прийняти те чи інше рішення, а останнє слово залишається за ЄК.

Адміністративні комітети були засновані ще у 1962 році з метою підтримки впровадження спільної сільськогосподарської політики. Мета створення регулятивних комітетів полягала у допомозі управління єдиним зовнішнім тарифом. Сьогодні роль регулятивних комітетів зазнала змін. Вони опікуються цілою низкою проблем гармонізації в Європейському Союзі.

Адміністративні комітети та регулятивні комітети мають змогу передавати запропоновані Комісією виконавчі заходи на затвердження в Раду та заперечувати пропозиції Комісії шляхом проведення голосування і прийняття рішення кваліфікованою більшістю. У випадку із адміністративними комітетами, Рада може вирішити подібний конфлікт шляхом проведення голосування кваліфікованою більшістю і прийняття рішення про блокування більшістю. У випадку із регулятивним комітетом можлива ситуація, коли Європарламент може шляхом прийняття рішення абсолютною більшістю звернутися до Ради з проханням заблокувати Пропозицію Комісії шляхом прийняття рішення кваліфікованою більшістю, тим самим надаючи останнє слово Раді. Друга можлива ситуація із регулятивним комітетом полягає у застосуванні «критичного розгляду» встановленого рішенням Суду ЄС 2006/С 255/02, відповідно до якого Європарламент може відхилити рішення Комісії та Ради, і, таким чином, останнє слово залишиться за Європарламентом [15].

Консультативні комітети можуть бути як малими експертними групами, так і сягати широких всезагальних слухань. Це накладає певний відбиток на ефективність цих засідань, адже малі експертні групи можуть детальніше та глибше розглянути певні питання, в той час як на широких слуханнях кількість думок та поглядів може нівелювати глибину обговорення. Також можуть скликатися комбіновані комітети, що включають представників приватних інтересів, представників держав-членів, незалежних спеціалістів та експертів.

Лобістська діяльність щодо Єврокомісії не є одностороннім процесом, здійснюваним лише лобістськими групами. Європейська Комісія є зацікавленою у підтримці контактів з представниками приватних інтересів, адже ресурси, що отримуються від приватних інтересів, дають змогу Комісії ефективніше виконувати свою інституційну роль. Сама по собі ця взаємодія являє собою взаємовигідний обмін між Комісією та приватними структурами, що є незалежними один від одного акторами.

У цьому контексті цікаво звернутися до теорій обміну, розроблених на початку 60-х років [16]. Виходячи з цих теорій, взаємодія між приватними інтересами та інституціями ЄС має бути концептуалізована як міжорганізаційний обмін. Важливість для організацій подібного обміну та існуюча ресурсна взаємозалежність встановлює необхідність існування цієї взаємодії.

Відповідно, важливим постає питання визначення предмету взаємодії, тобто самих цих ресурсів. Так званий «доступ» до Єврокомісії є найголовнішим ресурсом, що є необхідним для приватних інтересів. Єврокомісія, в свою чергу, потребує ресурсів що є базовими для її існування, а саме експертні знання та визнання її ролі у процесі загальної життєдіяльності ЄС.

Відповідно до однієї з ролей Комісії, що полягає у встановленні порядку впровадження політик ЄС, експертна думка та оцінка є надзвичайно важливою на перших етапах надання законодавчих пропозицій та на ранніх етапах процесу розробки політик. Суб'єкти лобістської діяльності можуть отримати доступ до ЄК шляхом надання певних експертних знань керівному складу Єврокомісії, що безпосередньо займаються розробкою або впровадженням політик. За такої ситуації відбувається посилення позицій ЄК у міжінституційному процесі прийняття рішень.

У 1993 році за ініціативи Європейської Комісії було опубліковано «відкритий та структурований діалог між Комісією та зацікавленими групами» [17]. Головним питанням цього документу постало представництво інтересів у ЄС та визначення основних принципів взаємодії Комісії та суб'єктів лобістської діяльності. У підсумку цей документ заохотив останніх до саморегуляції.

У липні 2001 року Комісія Проді видала Білу книгу Європейського Керування [18], що містила пропозиції щодо підвищення рівня участі європейського суспільства у процесі прийняття рішень та імплементації рішень в ЄС. Пропозиція полягала у запровадженні неформальних правил взаємодії європейського суспільства та інституцій ЄС, а саме Єврокомісії (більшою мірою) та Європарламенту (меншою мірою). Однією з цілей Білої книги було підвищення ефективності консультативних процесів, що мало б сприяти підвищенню рівня легітимності Комісії. До прикладу, Єврокомісія мала намір заохотити брати участь у консультаціях ширше коло недержавних організацій, представників організацій-захисників навколишнього середовища та захисників споживачів. В той же час, підвищення ефективності мало бути досягнуте за рахунок зменшення кількості учасників у цьому процесі, окрім вищезгаданих учасників.

На основі Білої книги у 2003 було розроблено принципи та стандарти [19], що також не були обов'язковими, але вважалися неформальними правилами. Відповідно до цих стандартів, консультативний процес має бути прозорим, а Комісія має прояснити у чому полягає консультативний процес, які механізми були використані та хто брав участь у консультаціях. В той же час, Єврокомісія просить такого ж відношення з боку суб'єктів лобістської діяльності.

Досліджуючи Європейську Комісію як об'єкт лобіювання важливо розуміти, що вона не є унітарною та неподільною організацією. Результатом функціональної та ієрархічної фрагментованості Комісії є велика кількість існуючих стратегій лобіювання. За існуючої ситуації, однією з найбільш популярних точок доступу є Комітети Комісії.

Існує думка, що Єврокомісія є породженням функціоналістської інтеграційної моделі [20, с. 105]. Організаційно вона побудована відповідно до завдань, що перед нею поставали та постають. Із зростом кількості та складності цих завдань відбувався зріст й самої Комісії. Сьогодні до її складу входять 43 Генеральних Директоратів [21, с. 23]. Усі вони

поділені за секторальною ознакою та надають спеціалізовану технічну та адміністративну інформацію. В той же час, існують й міжсекторальні Директорати, завдання яких є регулювання питань бюджету, кадрів, статистики, фінансового нагляду та контролю, юридичної підтримки та підготовки прес-релізів. Кожен комісар очолює один або, навіть, кілька Директоратів, та є відповідальним за загальне адміністрування певної сфери.

Всі Генеральні Директорати мають напрацьовані зв'язки та регулярні контакти із відповідною групою у Раді міністрів та відповідному комітеті Європарламенту. Таким же чином Директорати мають напрацьовані зв'язки із приватним сектором та суб'єктами лобістської діяльності. В той час як суб'єкти, що мають бізнес направленість, намагаються підтримувати гарні зв'язки із промисловими Директоратами, групи захисту прав споживачів намагаються підтримувати зв'язки із Директоратами, які покликані захищати права споживачів.

Варто зауважити, що у координації певних дій може брати участь більше ніж один Директорат. Наприклад, певна законодавча ініціатива Комісії може розроблятися спільно з фінансовим, профільним (це може бути Директорат з охорони здоров'я, сільськогосподарський Директорат або інший) та юридичним Директоратом. Така тісна взаємодія може призвести до внутрішнього конфлікту всередині Комісії. Прикладом подібного конфлікту може слугувати ситуація 1998 року, коли Директорат ENVI отримав нові повноваження у сфері біотехнологій, отримавши їх від Директорату RTD, Директорату AGRІ та Директорату ENTER, але зрештою через кілька років й сам Директорат ENVI був вимушений передати їх Директорату SANCO [11].

Задля вирішення та запобігання виникненню подібних конфліктів існує Генеральний Секретаріат Єврокомісії, який покликаний здійснювати координаційну роботу між Директоратами. Як правило, визначається головуючий Директорат, який веде роботи як із зовнішніми зацікавленими сторонами, так і із внутрішніми.

Вже згадана фрагментованість Комісії не обмежується лише секторальною, але й містить ієрархічну фрагментованість. Перед тим як бути прийнятими комісарами, питання, що розглядаються мають пройти різні рівні розгляду всередині Комісії. Прийняттю рішення комісарами передуює розгляд у профільному кабінеті Комісара. Лобістська діяльність на цьому етапі є легшою за лобіювання усієї колегії комісарів перед самим прийняттям рішення. Як правило, у таких кабінетах працюють прості службовці, доступ до яких є значно легшим за доступ до високопосадовців.

Процес прийняття рішень Єврокомісією передбачає певну кількість фаз в процесі та затвердження, а саме фазу ініціації, фазу розроблення первинних документів, внутрішню координацію, погодження між спеціалізованими кабінетами, погодження головою кабінету та затвердження комісарами Комісії. У першій ініціюючій фазі відповідний Директорат створює один або кілька консультативних комітетів, у якому головою офіційно призначена комісар. На цьому етапі надзвичайної ваги набирають безпосередні керівники, а саме адміністратори та асистенти. Коли пропозиція доходить до вищого адміністративного рівня вона вже є багато в чому вдосконаленою внаслідок проведення консультацій з її приводу. В той же час, лобіювання найвищих ешелонів залишається ефективним, але в довгостроковій перспективі подібна стратегія лобістської діяльності не є найефективнішою на відміну від стратегії превентивного лобіювання.

Комісія є не просто об'єктом лобіювання суб'єктами, але й сама виступає у ролі суб'єкта в системі лобістської діяльності ЄС. Одним з прямих методів впливу на групи інтересів є створення окремих суб'єктів лобістської діяльності в ЄС. Виходячи з кількості суб'єктів лобістської діяльності в ЄС подібний крок не є дивним, а навпаки, досить ло-

гічним. Одним з найпоширеніших типів створюваних організацій є соціально спрямовані організації. Основна їх ціль полягає у налагодженні діалогу із суспільством. Головна проблема в цьому контексті полягає у їх залежності від Європейської Комісії.

Висновки. В теорії Комісія ЄС є незалежним органом, що представляє весь ЄС, але на практиці ситуація є дещо іншою. Однією з можливостей у країн-членів реалізовувати власні інтереси є просування своїх представників до складу Комісії, адже вибір майбутніх посадовців залежить від них. Що ж до інших суб'єктів лобістської діяльності, то їх взаємодія із ЄК є процесом не одностороннім, а взаємовигідним. Якщо у випадку з суб'єктами лобістської діяльності їх інтерес, що полягає у впливі на прийняття рішень, є доволі зрозумілим, то у випадку із Європейською Комісією існує інша ситуація, адже Єврокомісія потребує ресурсу у вигляді експертних знань та визнання її ролі усіма суб'єктами в процесі життєдіяльності ЄС. В той же час, Комісія не є унітарною та неподільною організацією. В ній наявна функціональна, секторальна та ієрархічна фрагментованість, що породжує існування великої кількості стратегій її лобіювання. Варто зазначити, що Єврокомісія може виступати у ролі суб'єкта в системі лобістської діяльності ЄС шляхом створення та фінансування окремих суб'єктів лобістської діяльності.

Список використаної літератури

1. Coen D., Richardson J. Lobbying the European Union: Institutions, actors, and issues Oxford University Press Inc., New York 2009 p. 351.
2. Greenwood J., Dreger J. The Transparency Register: A European vanguard of strong lobby regulation? [Електронний ресурс] / J. Greenwood, J. Dreger – Режим доступу: <http://www.palgrave-journals.com/iga/journal/v2/n2/full/iga20133a.html>.
3. Eising R. Interest groups in EU policy-making [Електронний ресурс] / R. Eising – Режим доступу: <http://www.livingreviews.org/lreg-2008-4>.
4. R. van Schendelen More Machiavelli in Brussels: The Art of Lobbying the EU // Amsterdam University Press, 2010 p. 382.
5. Договір про Європейський Союз Міжнародний документ [Електронний ресурс] / Європейський Союз. – 1992. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_029 стаття 17.3, 17.4.
6. Consolidated version of the Treaty on the functioning of the European Union [Електронний ресурс] / European Union – Режим доступу: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2008:115:0047:0199:en:PDF> Art. 245, 247.
7. Отставка еврокомиссаров - Gazeta.ru // Новости дня. – 1999. – Режим доступу: <http://gazeta.lenta.ru/daynews/16-03-1999/30EC.htm>.
8. Consolidated version of the Treaty on the functioning of the European Union [Електронний ресурс] / European Union - Режим доступу: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2008:115:0047:0199:en:PDF> Art. 234.
9. Wonka A. Delegation and Abdication? The Appointment of European Commissioners and Its Policy Implications Working Papers [Електронний ресурс] / Arndt Wonka // Working Papers . – 2004. – № 84. – Режим доступу: <http://www.mzes.uni-mannheim.de/publications/wp/wp-84.pdf>.
10. Договір про Європейський Союз Міжнародний документ [Електронний ресурс] / Європейський Союз. – 1992. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_029 стаття.18.2 та 18.3.
11. «Як працює Європейський Союз» Довідник інституцій ЄС / [авт.. тексту Європейський Союз]. - К. : ТОВ «FGL Energy», 2011. – 21 с.

12. How is the EU budget spent? [Електронний ресурс] / European Union. – 2014. – Режим доступу: http://europa.eu/about-eu/basic-information/money/expenditure/index_en.htm.
13. Consolidated version of the Treaty on the functioning of the European Union [Електронний ресурс] / European Union – Режим доступу: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2008:115:0047:0199:en:PDF Art. 258>.
14. HR Key Figures Card [Електронний ресурс] / European Commission. – 2014. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/civil_service/docs/hr_key_figures_en.pdf.
15. Cases C-255/02 Halifax plc and Others, C-419/02 BUPA Hospitals Ltd and C-223/03 University of Huddersfield. Taxation – VAT – Abusive practice [Електронний ресурс] / European Commission. – 2006. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/dgs/legal_service/arrets/02c255_en.pdf.
16. Levine S., White P. Exchange as a Conceptual Framework for the Study of Interorganizational Relationships [Електронний ресурс] / S. Levine, P. White // Administrative Science Quarterly. – 1961. – No. 5. – p.587. – Режим доступу: <http://www.jstor.org/discover/10.2307/2390622?uid=3739232&uid=2&uid=4&sid=21103726627117>.
17. Interest groups [Електронний ресурс] / European Commission. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/civil_society/interest_groups/approche/mesures_en.htm.
18. Commission of The European Communities Brussels [Електронний ресурс] / European Commission. – 2001. – No. 428. – Режим доступу: http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/en/com/2001/com2001_0428en01.pdf.
19. Towards a reinforced culture of consultation and dialogue - General principles and minimum standards for consultation of interested parties by the Commission [Електронний ресурс] / Commission of the European Communities. – 2002. – No. 704. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/governance/docs/comm_standards_en.pdf.
20. Christiansen T. The European Executive between Continuity and Change // The European Commission / Jeremy Richardson // European Union, Power and Policy-Making. – 2006. – С. 105.
21. «Як працює Європейський Союз» Довідник інституцій ЄС / [авт. тексту Європейський Союз]. – К. : ТОВ «FGL Energy», 2011. – 23 с.
22. Regulating biotechnology: comparing EU and us approaches annual conference: (San Francisco, University of Arizona) [Електронний ресурс] / I. Patterson, T. Josling // – 2011. – Режим доступу: <http://aei.pitt.edu/28/1/TransatlanticBiotech.pdf>.

EUROPEAN COMMISSION AND LOBBYING ACTIVITY IN THE EUROPEAN UNION

Sokur S. P.

Applicant of the Department of International Organizations and Diplomatic Service at the Institute of International Relations, Taras Shevchenko National University of Kyiv.
Scientific advisor: Prof. Matvienko V. M.

Abstract. *The Article covers basic functioning of the European Commission and the basis for the implementation of its decisions with respect to lobbying activity. It provides practical advices on lobbying, based on practical specifics of the functioning of the European Commission. It takes into account the fragmentation of the European Commission and the interaction with other EU institutions.*

Interaction of the European Commission with lobbying groups is subject to regulation at the supranational level. In general, the European Union strives to attract society to participate in decision-making processes and the implementation of its decisions at the national level.

The functionalism and sectorial structure is inherent to European Commission. The decision making process consists of a number of phases, including the initiation phase, which consists of the preparation of primary documentation, coordination between the structural units of the European Commission, and approval. This phase is the most attractive subjects for lobbying influence because at this stage is easy to act. Lobbying activity at the highest management level is deemed to be the challenging task. The highest quality of lobbying the European Commission could be achieved by applying preventive lobbying, which should be sufficient and well argued.

Key words: *lobbying, European Union, European Commission, lobbying actors, fragmentation, cooperation, General Directorates, Committees.*

Referances

1. Coen D., Richardson J. Lobbying the European Union: Institutions, actors, and issues Oxford University Press Inc., New York 2009 p. 351.
2. Greenwood J., Dreger J. The Transparency Register: A European vanguard of strong lobby regulation? [Electronic resource] / J. Greenwood, J. Dreger – Access mode: <http://www.palgrave-journals.com/iga/journal/v2/n2/full/iga20133a.html>.
3. Eising R. Interest groups in EU policy-making [Electronic resource] / R. Eising – Access mode: <http://www.livingreviews.org/lreg-2008-4>.
4. R. van Schendelen More Machiavelli in Brussels: The Art of Lobbying the EU // Amsterdam University Press, 2010 p. 382.
5. The Treaty on European Union [Electronic resource] / European Union. – 1992. – Access mode: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_029 Art. 17.3, 17.4.
6. Consolidated version of the Treaty on the functioning of the European Union [Electronic resource] / European Union – Access mode: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2008:115:0047:0199:en:PDF> Art. 245, 247.
7. Resignation of EU Commissioner – Gazeta.ru // The news of the day. – 1999. – Access mode: <http://gazeta.1enta.ru/daynews/16-03-1999/30EC.htm>.
8. Consolidated version of the Treaty on the functioning of the European Union [Electronic resource] / European Union - Access mode: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2008:115:0047:0199:en:PDF> Art. 234.
9. Wonka A. Delegation and Abdication? The Appointment of European Commissioners and Its Policy Implications Working Papers [Electronic resource] / Arndt Wonka // Working Papers . – 2004. – № 84. – Access mode: <http://www.mzes.uni-mannheim.de/publications/wp/wp-84.pdf>.
10. The Treaty on European Union [Electronic resource] / European Union. – 1992. – Access mode: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_029 article 18.2 and 18.3.
11. «How the EU works?» Guidebook on EU institutions / [the author – European Union]. – K. : LLC «FGL Energy», 2011. – 21 p.
12. How is the EU budget spent? [Electronic resource] / European Union. – 2014. – Access mode: http://europa.eu/about-eu/basic-information/money/expenditure/index_en.htm.
13. Consolidated version of the Treaty on the functioning of the European Union [Electronic resource] / European Union – Access mode: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2008:115:0047:0199:en:PDF> Art. 258.
14. HR Key Figures Card [Electronic resource] / European Commission. – 2014. – Access mode: http://ec.europa.eu/civil_service/docs/hr_key_figures_en.pdf.
15. Cases C-255/02 Halifax plc and Others, C-419/02 BUPA Hospitals Ltd and C-223/03 University of Huddersfield. Taxation – VAT – Abusive practice [Electronic resource] / European Commission. – 2006. - Access mode: http://ec.europa.eu/dgs/legal_service/arrets/02c255_en.pdf.
16. Levine S., White P. Exchange as a Conceptual Framework for the Study of Interorganizational Relationships [Electronic resource] / S. Levine, P. White // Administrative Science Quartely. – 1961. – No. 5. – p.587. – Access mode: <http://www.jstor.org/discover/10.2307/2390622?uid=3739232&uid=2&uid=4&sid=21103726627117>.
17. Interest groups [Electronic resource] / European Commission. – Access mode: http://ec.europa.eu/civil_society/interest_groups/approche/mesures_en.htm.
18. Commission of The European Communities Brussels [Electronic resource] / European Commission. – 2001. – No. 428. – Access mode: http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/en/com/2001/com2001_0428en01.pdf.

19. Towards a reinforced culture of consultation and dialogue - General principles and minimum standards for consultation of interested parties by the Commission [Electronic resource] / Commission of the European Communities. – 2002. – No. 704. – Access mode: http://ec.europa.eu/governance/docs/comm_standards_en.pdf.
20. Christiansen T. The European Executive between Continuity and Change // The European Commission / Jeremy Richardson // European Union, Power and Policy-Making. – 2006. – С. 105.
21. «How the EU works?» Guidebook on EU institutions / [the author – European Union]. – К. : LLC «FGL Energy», 2011. – 23 p.
22. Regulating biotechnology: comparing EU and us approaches annual conference : (San Francisco, University of Arizona) [Electronic resource] / I. Patterson, T. Josling // – 2011. – Access mode: <http://aei.pitt.edu/28/1/TransatlanticBiotech.pdf>.

ЕВРОКОМИССИЯ И ЛОББИСТСКАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ В ЕС

Сокур С. П.

Соискатель кафедры международных организаций и дипломатической службы Института международных отношений Киевского национального университета имени Тараса Шевченко.

Научный руководитель: профессор Матвиенко В. М.

Аннотация. *Статья освещает основы функционирования Европейской Комиссии и основы осуществления лоббистской деятельности относительно Комиссии. Приводятся практические рекомендации относительно лоббирования, учитывая особенности функционирования Еврокомиссии, принимая к вниманию фрагментацию Еврокомиссии и взаимодействие с другими институциями ЕС.*

Взаимодействия Еврокомиссии с лоббистскими группами подлежат регулированию на наднациональном уровне. В общем, Европейский Союз старается постоянно привлекать общество к участию в процессах принятия решений и имплементации ее решений на национальном уровне.

Европейской Комиссии присущ функционализм и построение по секторальному признаку. Сам процесс принятия решений состоит из определенного количества фаз, включая фазу инициации, которая состоит из подготовки первичной документации, координации между структурными подразделениями Еврокомиссии, согласования и утверждения. Эта фаза является наиболее привлекательной для субъектов лоббистской деятельности, ведь повлиять на этом этапе легче чем на следующих. Тяжелой задачей считается осуществление влияния, когда вопрос рассматривается высшим руководством Еврокомиссии. Наиболее качественного лоббирования Европейской Комиссии можно достичь применив превентивное лоббирование, которое должно быть заблаговременным и хорошо аргументированным.

Ключевые слова: *лоббирование, Европейский Союз, Европейская Комиссия, субъекты лоббистской деятельности, фрагментация, сотрудничество, Генеральные Директораты, Комитеты.*